

ที่ ศก ๐๐๐๗/๑๔๔๔

สำนักงานเกษตรจังหวัดศรีสะเกษ
ถนนกสิกรรม ศก ๓๓๐๐๐

๒๓ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง เผยแพร่และประชาสัมพันธ์การใช้ประโยชน์จากตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทย
ของชาติ การแจ้งและการขออนุญาตให้ศึกษาวิจัยหรือจำหน่าย ส่งออก หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุม
เพื่อการค้า

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๕๑๓/ว ๑๘๕ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓
จำนวน ๑ ชุด
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๕๑๓/ว ๑๘๖ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓
จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสำนักงานเกษตรจังหวัดศรีสะเกษ ได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการเกษตร ให้ดำเนินการ
เผยแพร่และประชาสัมพันธ์เรื่อง “การใช้ประโยชน์จากตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทย
ของชาติ การแจ้งและการขออนุญาตให้ศึกษาวิจัยหรือจำหน่าย ส่งออก หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อ
การค้า” ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติ

ในการนี้ สำนักงานเกษตรจังหวัดศรีสะเกษ ขอความร่วมมือสำนักงานเกษตรอำเภอ
ดำเนินการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เรื่องดังกล่าวฯ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย) ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
ในพื้นที่ได้รับทราบและถือปฏิบัติโดยทั่วถึง

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

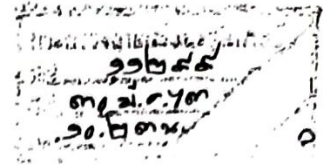
(นายสว่าง กาลพัฒน์)

เกษตรจังหวัดศรีสะเกษ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร

โทรศัพท์ : ๐-๔๕๖๑-๒๕๑๑

โทรสาร: ๐-๔๕๖๑-๒๕๖๔

ที่ สธ ๐๕๑๓/ว ๑๗๕

กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การแจ้งและการขออนุญาตให้ศึกษาวิจัยหรือจำหน่าย ส่งออก หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า
เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย อาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องสมุนไพรควบคุม (กาวเครือ) พ.ศ. ๒๕๔๔ กำหนดให้กาวเครือทุกสายพันธุ์เป็นสมุนไพรควบคุม และให้ผู้ครอบครองใช้ประโยชน์ ดูแล เก็บรักษา หรือขนย้าย และศึกษาวิจัยสมุนไพรควบคุมต้องมีการแจ้งต่อนายทะเบียน ตลอดจนผู้ใดที่ประสงค์ทำการศึกษาวินิจฉัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุม หรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า จะกระทำมิได้เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต นั้น

กระทรวงสาธารณสุขพิจารณาแล้ว เพื่อให้การแจ้งการครอบครองสมุนไพรควบคุม และ การศึกษาวินิจฉัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุม หรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้าเป็นไป โดยถูกต้องตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงขอ ความร่วมมือในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อแจ้งหน่วยงานในสังกัด หรือผู้เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

๑. การแจ้งการครอบครองสมุนไพรควบคุม

๑.๑ ผู้ครอบครอง ใช้ประโยชน์ ดูแล เก็บรักษา หรือขนย้ายกาวเครือที่มีแหล่งที่มาตาม ธรรมชาติเกินกว่าจำนวน หรือปริมาณที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด หรือที่มีแหล่งที่มาจากการ เพาะปลูก หรือผู้ปลูกกาวเครือเพื่อการศึกษาวิจัยหรือส่งออก การจำหน่ายหรือแปรรูปเพื่อการค้าให้แจ้งเนื้อที่ บริเวณ และปริมาณการปลูกพร้อมด้วยหลักฐานต่อนายทะเบียน

๑.๒ สถานที่รับแจ้ง

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้แจ้งนายทะเบียนกลาง ณ กองคุ้มครองและส่งเสริม ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย อาคาร ๓ ชั้น ๗ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข จังหวัดนนทบุรี หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๔ ๕๖๐๗-๘ โทรสาร ๐ ๒๕๔๑ ๑๐๔๕

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้แจ้งนายทะเบียนจังหวัด ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

๑.๓ แบบแจ้งการครอบครองสมุนไพรควบคุม

การแจ้งการครอบครอง ใช้ประโยชน์ ดูแล เก็บรักษา หรือขนย้าย และศึกษาวิจัยสมุนไพร ควบคุม ให้เป็นไปตามที่กำหนดในประกาศคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย เรื่องการกำหนดแบบแจ้งและบัญชีแสดงรายละเอียดตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องสมุนไพรควบคุม (กาวเครือ) พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒

๒. การขออนุญาต...

๒. การขออนุญาตศึกษาวิจัย หรือส่งออกสมุนไพรควบคุม หรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงการอนุญาตให้ศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุมหรือจำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า พ.ศ. ๒๕๕๔ ดังนี้

๒.๑ ผู้ที่จะต้องขออนุญาต

ผู้ที่ประสงค์ทำการศึกษาวิจัย หรือส่งออกสมุนไพรควบคุม หรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า

๒.๒ สถานที่ยื่นคำขออนุญาต ให้ยื่นต่อนายทะเบียน ณ สถานที่ใดสถานที่หนึ่ง

(๑) นายทะเบียนกลาง ณ กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และแพทย์พื้นบ้านไทย อาคาร ๓ ชั้น ๗ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๔ ๕๖๐๗-๘ โทรสาร ๐ ๒๕๕๑ ๑๐๔๕

(๒) นายทะเบียนจังหวัด ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

๒.๓ การยื่นคำขออนุญาต

ให้ยื่นคำขออนุญาตตามแบบคำขอที่กำหนดในประกาศกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เรื่องกำหนดแบบตามกฎกระทรวงการอนุญาตให้ศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุมหรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า พ.ศ. ๒๕๕๔

๓. การฝ่าฝืนและบทลงโทษ

๓.๑ ผู้ใดไม่แจ้งการครอบครองมีโทษตามมาตรา ๗๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

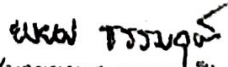
๓.๒ ผู้ใดทำการศึกษาวิจัย หรือส่งออกสมุนไพรควบคุมหรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้าโดยไม่ได้รับอนุญาต มีโทษตามมาตรา ๗๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๔. การติดต่อสอบถามข้อมูล

สามารถติดต่อสอบถามข้อมูลได้ที่กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และแพทย์พื้นบ้านไทย อาคาร ๓ ชั้น ๗ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๔ ๕๖๐๗-๘ โทรสาร ๐ ๒๕๕๑ ๑๐๔๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาแจ้งเวียนหน่วยงานในสังกัด หรือผู้เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายียงยศ ธรรมวุฒิ)

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

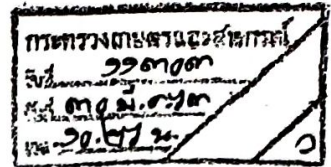
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการแพทย์

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โทร. ๐ ๒๕๕๑ ๗๐๐๗ ต่อ ๓๕๑๕ หรือ ๓๕๑๘

โทรสาร ๐ ๒๕๖๕ ๔๓๗๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Legal.g@dtam.mail.go.th

ที่ สธ ๐๕๑๓/ว ๑๗๖

กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การใช้ประโยชน์จากตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตามที่พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดในมาตรา ๑๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกาศกำหนดให้ตำรับยาแผนไทยหรือตำราการแพทย์แผนไทยที่มีประโยชน์หรือมีคุณค่าในทางการแพทย์หรือการสาธารณสุขเป็นพิเศษ ให้เป็นตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ แล้วแต่กรณี นั้น

กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกขอเรียนว่า

๑. ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้ผู้ใดประสงค์จะนำตำรับยาแผนไทยของชาติไปขอขึ้นทะเบียนตำรับยาและขออนุญาตผลิตยาตามกฎหมายว่าด้วยยา หรือนำไปทำการศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาเป็นตำรับยาใหม่เพื่อประโยชน์ในทางการค้า หรือประสงค์จะทำการศึกษาวิจัยตำราการแพทย์แผนไทยของชาติเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยขึ้นใหม่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในทางการค้าให้ยื่นคำขอรับอนุญาตใช้ประโยชน์และชำระค่าธรรมเนียม รวมทั้งจ่ายค่าตอบแทนสำหรับการใช้ประโยชน์ดังกล่าวต่อผู้อนุญาตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงการขอรับอนุญาตและการอนุญาต ข้อจำกัดสิทธิและค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์จากตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยกำหนดค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ ในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละสามของมูลค่าการจำหน่ายยาที่ผลิตได้ตามราคาที่ออกจากโรงงานมูลค่าการใช้ประโยชน์จากตำรับยาใหม่ที่ได้จากการศึกษาวิจัยตำรับยาแผนไทยของชาติหรือมูลค่าการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยใหม่ที่ได้จากการศึกษาวิจัยตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ

๒. กรณีบุคคลใดฝ่าฝืนนำตำรับยาแผนไทยของชาติไปขอขึ้นทะเบียนตำรับยาและขออนุญาตผลิตยาตามกฎหมายว่าด้วยยา หรือนำไปทำการศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาเป็นตำรับยาใหม่เพื่อประโยชน์ในทางการค้า หรือประสงค์จะทำการศึกษาวิจัยตำราการแพทย์แผนไทยของชาติเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยขึ้นใหม่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในทางการค้า โดยไม่ขออนุญาตตามมาตรา ๑๙ จะต้องรับโทษในทางอาญาตามที่กำหนดในมาตรา ๗๘

๓. กรณีบุคคลใดมิได้นำตำรับยาแผนไทยของชาติไปขอขึ้นทะเบียนตำรับยาและขออนุญาตผลิตยาตามกฎหมายว่าด้วยยา อาทิ การปรุงเพื่อจ่ายให้แก่ผู้ป่วยเฉพาะรายของตนในสถานพยาบาล เป็นต้น หรือทำการศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาเป็นตำรับยาใหม่ หรือทำการศึกษาวิจัยตำราการแพทย์แผนไทยของชาติเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยขึ้นใหม่ ซึ่งมีได้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประโยชน์ในทางการค้า ถือว่าได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตตามกฎหมาย

ดังนั้น...

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติในเรื่องการใช้ประโยชน์จากคำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ ตามที่พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงขอความอนุเคราะห์ในการแจ้งเวียน เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ไปยังหน่วยงานในสังกัดหรือในกำกับ หรือผู้เกี่ยวข้องเพื่อทราบและดำเนินการอย่างถูกต้อง โดยสามารถขออนุญาตได้ที่นายทะเบียน ณ สถานที่ใดสถานที่หนึ่ง ดังนี้

๑. นายทะเบียนกลาง ณ กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย อาคาร ๓ ชั้น ๗ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข จังหวัดนนทบุรี

๒. นายทะเบียนจังหวัด ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด

ทั้งนี้ สามารถติดต่อสอบถามข้อมูลต่าง ๆ ได้ที่กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย อาคาร ๓ ชั้น ๗ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๔ ๕๖๐๗-๘ โทรสาร ๐ ๒๕๕๑ ๑๐๕๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

ยงยศ ธรรมวุฒิ

(นายยงยศ ธรรมวุฒิ)

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการแพทย์

ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

กลุ่มกฎหมายและจริยธรรม

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๕๑ ๗๐๐๗ ต่อ ๓๕๑๕ หรือ ๓๕๑๘

โทรสาร ๐ ๒๕๖๕ ๔๓๗๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Legal.g@dtam.mail.go.th